



energiavirasto

Kuluttajien käyttäytymiseen vaikuttaminen: Case sähkön kulutuskokeilu

Uusiutuvan energian ajankohtaispäivä

23.1.2018

Ylitarkastaja Mervi Suni

Reilua energiaa



Sisältö

- Kokeilun lähtökohdat
- Kuluttajien kysyntäjouaston ohjauskeinot
- Sähkön kulutuskokeilu
- Yhteenveto

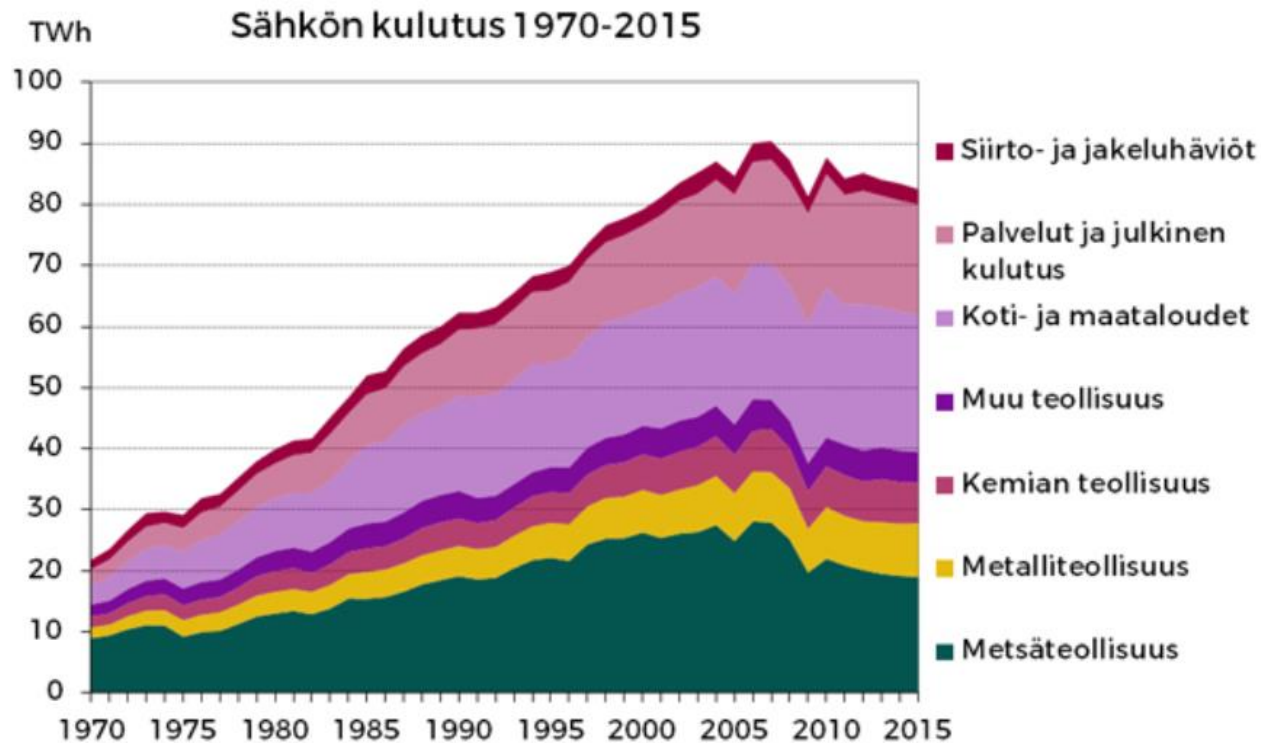


Kokeilun lähtökohdat

- Sähkön tuotanto monipuolistuu ja tuotantomäärien vaihtelu lisääntyy
- Kulutuksen tulee olla joustavampaa
- Kuluttajien rooli kasvaa: sähkölämmitteisiä pientaloja satoja tuhansia
- Älykkäät ratkaisut mahdollistavat joustojen toteutuksen
- Kuluttajien käyttäytyminen:
 - kotitaloudet eivät ole kiinnittäneet huomiota sähkön kulutukseensa, koska sähköenergia ollut edullista
 - Toisaalta siirtomaksujen korotukset herättävät keskustelua
 - Oma sähkön käyttöprofiili tunnetaan heikosti
- Saatavilla on luotettavaa ja oikea-aikaista tietoa

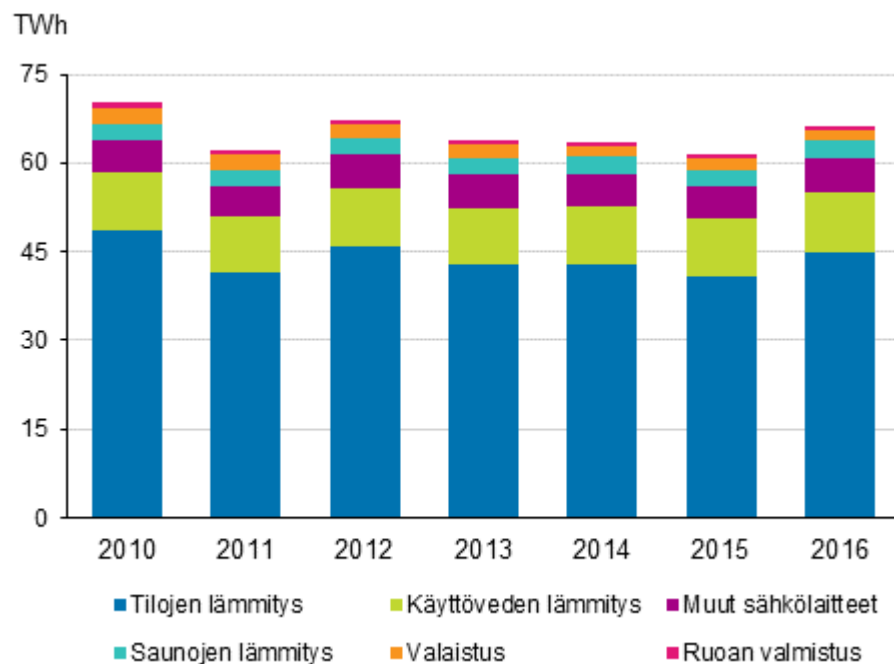


Sähkön kulutus Suomessa





Asumisen energiankulutus 2016



2016:

Asumiseen kului 66 TWh energiaa

Sähköä asumiseen kului 23 TWh, josta

- tilojen lämmitykseen 47% ja
- kotitalouslaitteisiin 36%
- Käyttöveden ja saunojen lämmitys + muut 17%

Asuinrakennusten tilojen lämmitykseen kului energiaa 45 TWh, josta sähköllä 10,8 TWh -> eli 24% asumisen tiloista lämmitettiin sähköllä.

Lähde: Tilastokeskus



Kuluttajien kysyntäjouston ohjauskeinot

Kokemuksia sähkön kulutuskokeiluista USA:ssa ja Japanissa:

- Taloudellinen etu tuo pysyvää vaikutusta
- Informaatio-ohjauksen syötteiden vaikutus hiipuu ajan kuluessa, syötteitä tarvitaan useasti

Mitä tulisi tehdä:

- Empiirisen kokeilun tarve Suomessa, että osataan kehittää ja toteuttaa vaikuttavaa neuvontaa ja saada neuvonnan avulla enemmän kotitalouksia kysyntäjouston piiriin
- Satunnaistetun koeasetelman luominen
- Ajallinen mittaustieto sähkön kulutuksesta

Sähkön kulutuskokeilu toteuttajat



- Neuvonnan eri keinojen vaikuttavuuden merkitys sähkön säästöön ja kulutuksen tasaamiseen sekä uusiutuvan energian edistämiseen
- Kokeilu toteutetaan osana Energiaviraston Motivalta tilaamaa ja rahoittamaa energiatyöohjelmaa 2018-2019.
- Energiavirasto osallistuu projektilla Valtioneuvoston kanslian kokeilukärkihankkeeseen.

Kokeilun toteuttajat:

- Motiva
- BCDC Energia –hanke
- Porvoon Energia Oy ja Porvoon Sähköverkko Oy
- Energiavirasto

Sähkön kulutuskokeilu eteneminen

- Tehtävän toteuttamista edistävä verkosto ja olemassa olevan tiedon kerääminen (2017-)
- Kokeilun suunnittelu (2018)
- Kokeilun toteuttaminen (2018-2019)
 - Lähtötilannekartoitus
 - Informaatio-ohjauksen syötteet ja kulutuksen seuranta
 - Lopputilannekartoitus
- Kokeilun tulokset ja niistä vedettävät johtopäätökset (2019)
- Kysyntäjoustoja edistävä neuvonta ja muu informaatio-ohjaus osaksi kuluttajien vakiintunutta energianeuvontaa (2020-)

Sähkön kulutuskokeilu esimerkki koeasetelmasta



energiavirasto

Ryhmä
R0

Vertailuryhmä:

- sähkön kulutuksen seuranta
- ei informaatio-ohjausta

Ryhmä
R1

Informaatio-ohjaus laajuus A:

- sähkön kulutuksen seuranta + informaatio-ohjausta:
 - miten säästät sähköä
 - miten tasaat kulutusta

Ryhmä
R2

Informaatio-ohjaus laajuus B:

- sähkön kulutuksen seuranta + informaatio-ohjausta:
 - miten säästät sähköä
 - miten tasaat kulutusta
 - hintainformaatio



Yhteenveto

- Kuluttajat tulevat mukaan kysyntäjouston toteuttajiksi
- Neuvontaa annetaan jo energiatehokkuudesta ja uusiutuvan energian hyödyntämisestä. Kysyntäjousto nousemassa näiden rinnalle neuvonnan aiheena.
- Sähkön kulutuskokeilulla saadaan tarkempaa tietoa
 - kotitalouksista sähkön käyttäjinä
 - käyttäytymiseen ja asenteisiin vaikuttavista informaatio-ohjauksen sisällöistä ja kanavista
- Vaikka taloudelliset intressit enimmäkseen ohjaavat päätöksentekoa, informaatio-ohjauksen rooli ohjauskeinona tärkeä

Reilua energiaa

mervi.suni@energiavirasto.fi

029 5050 122

 @SuniMervi



energiavirasto